

POZDRAJ BÓH ČASOPÍS EVANGELSKÍCH SERBOW

12. číslo

Budyšin, decembris 1957

Létnik 7

Naše hrono za měsac decembris 1957

„Swětlo swěci w cěmnoſći.“
Jan 1, 5

Hody swjećimy. Do hodownych nałožkow słusja swěcy a swěčki. Wosebiteho wuznama su nabyły w Rudnych horach. Wšo dyrbi so swěći Božu nōc, abo lěpje prajene Bože nocy, přetož maja tam tři: přenju Božu nōc patoržicu, druhu silwestr a třeću do Třoch kralow. Wšudzom su swěčki natykane, wězo na hodownym štomje, dale na hodownej pyramidze, potom na hodownym swěčniku z wjele figurami, dale tam steja jandželki a hörniki, kiž wšitke swěčki noša, dale so zyboli a blyšći hodowny kućik ze žlobikom, z njebjeskim wójskom a ze wšelakim druhim, štož so tam hišće pokazuje, ale tež wšitke wokna su wobswětlene, nic jenož w domskich, ale tež w cyrk-wjach a tam wosebje na wěži hač horje. Maš w Rudnych horach w hodownym času woprawdžite morjo swěcow.

Wšitke swěcy a swěčki pokazuja na toho, kiž je so Božu nōc narodžil. Su znamjo toho, kiž je sam prajił, zo je swětlo swěta.

A tute swětlo swěci w cěmnoſći. Wězo, přetož jenož w cěmnoſći, ma docyla zmysla, zo so swěci! A swětlo Jezom Chrysta swěci w cěmnoſći swěta. Z tym njeje prajene, zo je na swěće jenož luta čma. Tež na swěće so wulke, dobre, rjane wěcy stawaja, Ale pornjo swětlu Chrystusowemu je wšo cěmne. Zo pak so na swěće tež cěmowe wěcy namakaja, to dyrbi koždy připoznać. A zo je tež pola nas a w nas, w našej wokolinje, wjele čmy, to njemože nichtón přeć. Ale runje do teje čmy swěci wot toho časa, w kotrymž je so Zbóžnik narodžil, jasne swětlo. Bohu budź džak! Hamjeń.

Zaso je adwent! Kak je nam we wutrobje? Smy tak prawje po adwentskim wašnju wjeseli? Smrěkowa hałožka, swěčka, wěnc? Słyšu mjetlo: Haj! Wótře pak: Ale! Adwent, haj! Ale my so adwenta bojimy, zawěrnje so jeho bojimy.

Mi so zda, zo mamy wjace na adwent chorych dvžli strowych ludži. Hospozy, macerje wulkich

swójbow, wosamočeni, jeći — tajcy, kotriž su we sebi zajęci, a ja-tych w jastwach. Mužojo, kotriž so zdadža być strózni a sprawni, poduša adwentski čas z lutym džěłom. Na adwent chorí čłowjekojo su tajcy, kotriž njemoža adwentsku jasnosć znjesć. Woni dyrbja so chować przed njej, hewak škođuja na woči a na dušu.

Na adwent chorí su pak tež či, kotriž maju wopačne myslé wo adwentskim a hodownym času. Woni měnja, zo tuton čas wjele, haj přewjele wot nich sej žada: čas a pjenjezy a moc, dušinu moc. Schorić mōžemy, hdyž tute žadania přeć našu moc du.

Kak wjele ludži — tež křescijanow — z hodownym časom, kaž so wón pola nas nětko swjeći, wjace njedočini. Woni su w hodownym času na kóncu swojich cělnych a dušinych mocow.

Što pak nětk? Je to adwent? Potom chcemy radšo z nim přeć. Potom zhašejmy radšo swěčki a znošmy wěncy won.

Posluchajmy na to, što Bóh praji a čini. Snano so z tym tež naš adwent přeměni. Snano budže wón potom nam spomožny.

Bóh nam praji: Stawaj a rozświetluj so, přetož twoje swětlo přińdže a krasnosć Knjeza schadža na tebi.

Bóh nas lěpje znaje, hač my sami. Wón nas njetroštuje: To wšak je jenož poł tak złe. To wšak budže so wšitko zaso činić. Bóh praji: „Spróchni sće a přenapinani! Wy sće na kóncu swojich mocow. Po čmě chodžiće a sće sami émo-wi“. Bože swětlo pak mōže nas rozświetlić. My sami njemožemy ničo činić, chiba zo so damy přeświetlić. Tole hojace swětlo njeje z nas, to je Boži skutk, kiž je so hižom stal. Twoje swětlo je hižom přišlo. Jezus, swětlo swěta, tu je! Wón hoji džensa kaž před 2000 lětami přeć swoje wumrče a zrowa stanjenje.

Ewangelijon za wšich na adwent chorych rěka: Twój Zbóžnik je přišol. Njech moc jeho swětla, jeho křčenicy, jeho słowa, jeho sakramenta, jeho živeje wosady tebje přeswietli. To budže so wuskutkować na tebi, na twojej swójbje, na twojej wokolinje bjez twojego napinanja.

Na hodownych wobrazach wu-chadža wot Jezusa w žlobje wšo swětlo, kotrež wobswětli pastyrjow, kralow, skót a hrjady. Haj, wšon swět dōstawa wot njeho swětlo. Čmowe duchi dyrbja čekać.

Zaso je adwent!

Prawi křescijenjo su Božje transparenty, kotrež drugim pomahaju, drugim swěća, drugich zwjeseluja. Tajcy křecijenjo su kaž adwentne swěčki, kotrež swěćo so spala.

Zo bychu tola wšitcy na adwent chori někotrych strowych zetkali a z jich blyšća radosć děstali.

Po Dr. August Knorr.
Adwent tu je. Die Kirche.

Amalie Sieveking

(1794—1859)

(Skončenje)

Amalie Sieveking spózna jako jena z přenich nuzu pobrachowanych bydlenjow a strachi, kotrež z toho za čelo a dušu nastawaju. Wona widžeše, što bě nuzne, a jako widžomne znamjo swoje staroscíweje lubosće da přenje bydlenske sydlišćo natwaric — Amalienstift — hdžež namaka 18 swójbow swój dom. Tak husto kaž jenož možeše, chodžeše k tutym twarjenjam a widžeše tam blěde džeci rozkćewać, wopilcow a mandželstwolamarjow so wobroći. To běše jejneje wutroby wyskanje a chwalenie!

Wosrjedz jejneho džela dóndže Fliednerjowa prôstwa, zo by do Kaiserswertha přišla a tam wjednistwo założoneho doma diakoniow přewzała. Njedžiwajcy toho, zo by so z tym jeje najwutrobnišo přeće dopjelnilo, njemóžeše so tola wot Hamburka dželić. Wona smědžeše hišće 25. rôčnicu swojego tu-

warstwa dcěakać. Na tuton swjeděń džiwachu po cylej Němskej. Samo ministerialny rada Wicherne bě z Barlina přichwatal, zo by swjeděnske předowanje přewzał.

Potom pak jeje mocy chwatajcy wotebérachu. Jejna duša bě sej čas žiwjenja přewjele wot čela žadala. Hišće raz chcyše słowa 42. psalma slyšeć: Kaž jeleń jachli po zymnej wodze, tak zdychuje moja duša, Božo, k tebi. 1. jutrownika 1859 je ju Böh Knjez wotwolał. Pratřa Hamburkskeho „Rauhes Haus“ donjesechu kašć, kiž běše cyle bjez kóždeje pychi, na rownišćo swójby syndikusa Sievekinga. Při rowje wučitachu z japoštolskich skutkow (9,36): W Jopje pak běše wučobnica z mjenom Tabita, ta běše połna dobrych skutkow a jałmožinow.

Po Jörg Erb, „Die Wolke der Zeugen“ swobodnje přeložil stud. theol. A.

ce předować? — Po krótkim přemyślowanju wotmolwi: „Wo hrôdži!“ „Derje!“ džach na koncu, hačrunjež sebi pomyslich: što chce jednu hodžinu wo hrôdži rēče? —

Fatoržicu wječor mějachmy sylny wětr, haj samo wichor. Hač běše snano runje tohodla žurla cyle po'na hač na posledne městno? Wézo běchu hosco ze wšich rjadownjow pěprošení a skoro wšitcy běchu tež přišli. Spěwachmy hodowny kěrluš, po krótkim čitanju z biblike hišće jedyn. So pomodliwi započa předować. Sym wjele předowanjow slyšal a wjele zabył, tamne pak nic. „Luba zjednočena wosada“, praješe won, „k hodam znajmeňa dyrbjeli při wěrnosti wostać. Bohužel pak dyrbju hnydom při započatku lhać. Mjenujcy docyla wěrno njeje, zo smy „zjednočena wosada“. Smy zjednočeni? Njehlada kóždy bojaznje na swoje a pyta to, štož ma, hišće přisporieć, a to husto na škodu druhich! My njejsmy zjednočeni, ale rozscěpjeni do rjadownjow, hdžež jedna z druhej njecha ničo činić měć. My so jedyn wot druhoho zdalujemy. Kak potajkim směm rjec: „Luba zjednočena wosada?“ Ja Was tež njelubuju. Abo lubujeće wy mje abo so sami mjez sobu? Abo wěriće, zo Böh Was lubuje tajkich, kacyž nětko runje sće? Mje njelubuje Böh na žadyn pad! Přetož ja sym kaž profeta Jona čeknył, dokelž njechach swoju winowatosć dopjelníć. Kajka to bě? Dyrbjach swojim stwjerdnjenym a lakomnym buram předować, zo běchu woni wina nuzy a samotnosće chudych: dyrbjach sej wot nich žadać, mjez sobu wopravdžići bratřa być abo křiž wot cyrkwineje wěže dele wzać. Ja dyrbjach sam w swojim žiwjenju za Chrystom chodžić, ale bojach so člowjekow bóle dyžli Boha. Nětk pak sym na tutej łodzi z Wami a dyrbju Wam předować. Dyrbju Wam to samsne prajić kaž swojim buram: Sće-li křesčenjo, potom budźe to tež woprawdze. Pušće swoje procesy a wšu zwadu, kiž wuchadža jenož ze sebičnosće. Započně skončenje po Chrystusu a z Chrystusom w nowym žiwjenju žiwi być. — Hlejće, Böh je nam tuton sněhowy wichor pôslal, kotryž može nas w kóždym wokomiku do hłubiny morja storhnyć. Nětk swojej ruce styknjeće. Ale zajutrišim, hdyž je wšo nimo, sće zaso wšo zabyli. Potom sće zaso žiwi po swojich skočacych požadosćach, kaž njeby bylo žaneho Boha a žaneho swědo-

Njezapomnите hodowne předowanje

Z dopomjenkow stareho kapitana

„Před něhdže dwaceci lětami mějach w hodownym času dansku lódž „Florentine“ do Ameriki dojwiesc. Pućowachu zwjetša němscy a jendželscy hosco. Jako so hody přibližowachu, běchu we wěstych wuskosćach. Po starym wašnju chcyhmy patoržicu wječor prawu Božu noc z kemšemi swjeći. Ale žadyn duchowny na łodzi njebě. Prašach so tuteho a tamnego z „inteligency“ přenjeje a druheje rjadownje. Nichtón pak njechaše to na so wzać. Skončenje džech do třećeje rjadownje, hdžež jednorisi a chudši ludžo přebywachu. Mjez nimi bě młody Šwicar. Tón pak cyły džen w knihach studowaše, pak sej z džecimi wupućowarjow hrajkaše. Rěkachu jemu Woergli. K njemu přistupiwiši pra-

šach so: „Knjez Woergli, wo kótrym tekscé byše k hodam předowal?“ Skoro so nastróžiwi napřeciwi: „Štò je Wam, knjez kaptano, prajił, zo sym z duchownym?“ — „Mužo, člowječe, to je tola krasne, to docyla wědžał njejsym! To wumóže mje wot wšitkich wuskosćow!“ — „Nawopak“, džeše won, „to Wam přinješe jenož wuskosće! Štò z přenjeje a druheje rjadownje budže chcyć posłuchać na předowanje jedneho z třećeje rjadownje?“ — „To je moja starosć,“ wotmolwich. „Maće talar?“ — „Ně, sym po puću k Indijanskim. Tam trjebam druhe wěcy, jeno žadyn talar.“ — „Ničo wo to!“ prajach. „Potajkim wučnjene: Patoržicu wječor w žurli přenjeje rjadownje. Wo čim chce-

mja. Tohodla wuchadža hodowny ewangelij za nas z hródze, zo bychmy spóznali, hdze po swojim čłowskim wašnju woprawdze słušamy.

Što wam docyla pomhaja tajke předowanja. W nuzy čłowjek prosy, ale hdzy so jemu derje dže, mysli hinak. A wy sće to derje na-wukli a njechaće a so toho wzda-wać!

Ach, kak my wšityc posluchach-my na tute słowa! Najprjedy ču-jachu so někotri zranjeni. Ale skončenje dyrbješe kózdy do toho, štož praješe, zwolić. Wšityc jemu rozumichu, přetož Woergli rěčeše po němsku, potom zaso po jendělsku abo po francosku. A hri-

dla mje sedžo, wutře sebi pót z čola. A jedyn wyšk na mojej druhej stronje praješe jenož: „Mój Božo!“

„Što chcemy činić?“, so Woergli zaso wopraša, „Chrystus, kotrehož myslé z nami smy přeco zaso křižowali, kaž su čłowjekojo jeho sameho tehdom křižowali, — tón je tež na morju. Widžice tam tu žonu z rubiškom; jejnej woči so swěćitej, wona so njeboji: Njewidžice, zo“ — cyle pomalku a scicha rěčeše — „zo Chrystus při njej steji? — Ale runje tak steji wón při kózdem mjez nami, tež při Was, knjez Plumbero, a pola Was, kapitano! Njemóžeće wokomik swoje woči začiní a sebi pomyslić: Chrystus je při mni! Wón, najčisći we wšem mojim błoće. A dale dyrbíce sebi pomyslić: Chrystus w moje — skočacej, na hródz podobnej wutrobje. — Haj wšak, tam tak bjez pomocy kaž nowonarodžene w žlobiku, ale — won je tu! Njechaće to wěrić? Wy dyrbíce to wěrić, my wšityc dyrbimy to wěrić. Abo my smy zhubbjeni a njejsmy wjace hač zwérjo. — Wupřestřej-wajmy nětko ruce k Zbóžnikej swěta a dajmy jemu swoje žiwjenje, tak kaž to pastyrjo a mudri z raňšeho kraja činjachu. Tež woni dyrbjachu zańc do hródze. Štož sebi myсли, zo je přewysoki —“

W tym wokomiku zatřase so mócnje lódz. Druhi nawodźowar, kiž mje wonka zastupowaše, přinádze k durjam a mi zakiwa. Dyrbjach won. Běše čežka noc, snano najčeša mojeho cyłego žiwjenja. Wot tuteje nocy sem wjace nje-zakliwam. Tež hewak je so wše-lake přeměnilo.

Na druhu díneb bě zaso chětro čicho. Na lódzi pak čicho njebě, bě wěsty njeměr mjez hosćemi. Wsa zwonkowna a zymna zdwořliwość běše so zhubiła. Na koncu předowanja běše Woergli kolektu za chudych w třećeje rjadowni zběral. Mr. Plumber bě jenož 50 dolarow za sebie wobchował, wšo druhe — a to běchu tysacy — běše na taler dał. Knjenje dachu złoto a slěboro a druhu pychu. Dopoldna přińdzechu hosć z přenjeje rjadownje a sebi žadachu jenož jednore blido a tež jednoru kuchinu. Za hosć třećeje rjadownje chycychu woni sobu zaplaćić. Porjad lódze běše přećiwo tomu. Ale što plaćeše nětko zwonkowny porjad? Nětko knježeše druhu porjad, kiž nje-steješe na papjerje, ale we wutrobje. Podołdnju wotměiachmy ho-

downe wobradženje, kiž njesteješe na programje. Jedyn bohaty namjetowaše, zo dyrbjachu hosći přenjeje rjadownje při džéoch chudych z třećeje rjadownje kmotřic. Wón sam wuzwoli hnydom dweju potřbeju hólcov a měješe jeju kaž swojej džesći. Džensa staj inženěraj w Mexiko. Jedna stara knjeni chcyše tež na kózdy pad kmotřic. Žanych džéci pak wjace njebě. Wšitke běchu swojich kmotrow namakali. Tak adoptowaše młodeho hornika, kiž běše so jako „slepy pasažér“ přikradnył. Jedne lěto pozdžišo je jej při wulkim wohenuženje wuchował. Młody předar pak je wupućowarjow do Kanady přewodžał a wosta jich farar. Słyšach, zo su w jeho wosadze woprawdze kaž přeni křescenjo žiwi. Woni wšityc njeběchu tamne spodžiwnie, ale mócné hodowne předowanje zabyli, — ani ja!“

(Po powědančku W. Müllera-Gordona přel. L.)

Hody po wšem swěće

Spodžiwnie je, kak sylnje so křescijsanske hody mjez ludami wuskutkuja. Po wšem swěće, hdzežkuli je Jezusowa wosada, su Bože domy přepjelnjene — nic jenož z wěriacymi ale tež z pohanami po wulkich črjódach. Tež zdalených čehnje Boža lubośc mócnje. Tak je Bóh s wět lubował, zo je swojeho jeničkeho narodženego Syna dał.

Hodowny štom

Skoro wšudžom jón zetkamy. Njech tež w stworbje ničo njeje, štož by jenož z daloka na jelu abo šmrék dopomniło: Hodowny štom pak dyrbí być! Ze wšemi mózonymi štomami sej to wupom-haju, samo z wudželany! W južnej Africe su tajke w fabrikach wudželane štomy na předaň. Husto dosć sej je tež sami zhotuja. Do kija, kiž ma być zdonk štoma, wuwjerća džery, do kotrychž potom „hałožki“ natykaja, abo tež zelene wobarbjene kurjace pjera. Ważne su wězo swěčki. Škoda jenož, zo so we wulkej horcoče rozeškręja. Na lubozne wašnje husto dosć domorodni swoje „hodowne štomy“ pyša. Tak bjeru indiscy křescijenjo zelenu mangowu hałožu, sadža ju do blachoweho sudsiba a napowěsja ju ze čerwjenyimi tomatami a papriku.

Naš čas so ruče minje!

Pod tutym heslom budže naš kublanski džen póndželu, 24. małego róžka, dopołdnja w 9.30 hodž., w Budyšinje na Hornčerskej hasy stać. Dwaj přednoškaj so po předowanju poskičitej.

Što je wina, zo žane chwile nimamy?

Što je hódne dosć, zo bychmy z nim swoje krótke žiwjenje napjelnili?

Kublanski džen so popołdnju w 16.00 hodž. skónči. My wočakujemy wšitkých serbskich cyrkwienskich předstejerjow, ale tež druhich zajimcow serbskeho cyrkwienskeho žiwjenja.

Wosebite přeprošenja so lětsa njerozesčelu.

mot jeho słowow běše runje tak sylny kaž hrimanje wonka. Z jednym razom pak cyle měrnje a přećelnje rěčeše. „Bratřa“, tak dale předowaše, „hdzy po Božej woli nětko njeprindžemy do New Yorka, ale nadeńdžemy zhromadny row we hłubinje morja, mamy snano wjetši dobytk hač hdzy budžemy dale na stare wašnje žiwi. Njeje Chrystus sam wobswědał, zo by tomu, kiž pohóršuje jednego z mólčkikh, lěpje bylo, zo by mlyn-ski kamjeň na jeho powěsnjeny a wón potepjeny był w morju, hdzež je najhlubše? — A njejsmy to wšityc zawinowali? Što chcemy činić, moji lubi?“

Wokomik přesta. Tu a tam móžeše slyšeć zdychowanje. Prezident Plumber z jedneje z najwjetších bankow w Americe, pô-

W južnej Africe: najhorcyše ieco

W južnej Africe je hodowny čas wosjedź lěča. Słonco smali. Termometr pokazuje 40, haj 50 stopiejow. Róže ktu. Brěčki su zrałe. Z blakami maš tež wišnje. Doma pytaš stysknie za chłodnym blečkom. Wokna su wšě zawrjene, zo bychu muchi změrom byłe, jenož mala škałba tam je, zo bychu so muchi z émy do swětla namakałe. Ow, jak to wšityc horcoty dla stonaju. Ćim dleje dyrbja na dešć čakać, ćim hrózbnisa je horcota. A tola so nowego wjedra boja, přetož z nim džeja — a to runje husto w hodownym času — strašne njewjedra. Krupy, wjetše hač ku-

rjace jejka, rozbijeja wšo na zahrodach a na polach. Běda wšem člowjekam, kotrychž tajke njewjedro pod hołym njebjom přechwata. Chěže dyrbja blachowe třchi měć, přetož cyhele a drjewo bychu krupy rozbiłe. W hodownym času přizjewjeja so tež druzy njeprošeni hosćo: Skopčki přichadžea z tajkimi rojemi, zo je słonco začměte. Potom njewostanje ani lopjena na štomje, ani stwjelca na polu. Abo wulke husańcy so přiwleku. Kilometry daloko zwodžeja hrózne, wulke husańcy puće a zahony. Skopčki a husańcy su hižom někotremužkuli hodowne wjesele skazyle.

Hody w indiskej wosadze

Boži dom je z palmowymi hałozami a kwětkojtymi pletwami wupyšeny. Wjele swěčkow je na wołtarnišcu nastajenych, kotrež so z kwětkami napřemo błyśca. Cyrkej je najprjedy napjelnjena z borbotanjom ludži, ale hdyž je so Boža služba započyla, potom hólčata spěwaju z cylej šiju, zo jim žily zaćekaju. Wša wosada je z radoscu hnuta, tež po kemšach hišče, hdyž wjesele bjesadujo w skupinach před cyrkwu steja. W tutych dnjach so wosadni mjez sobu wo-

pytua. Nětkle maju chwile, přetož hodowne wjesele traje hač do sylvestr wječora. Na tutym wječoru so cyła wosada zaso zhromadža a swjeći swjate Bože wotkazanje, a wšitcy, bjez wuwzaća, stupja k Božemu blidu. Hdyž widžimy tajke syły ludži pod rjanym módrym njebjom wjesele hody swjeći, zabywamy zymsku rjanosć patoržicy w domiznje. My čujemy so z tutymi člowjekami zjednočeni, přetož Boži jenički narodženy Syn je we nich, mjez nimi a z nimi.

Překwapjenje z blachowej tyzku

Crjoda papuanskich křesćijanow dželaše daloko w cuzbje na kupje Rabaul. Hody přeprosy jich tamniši bruny duchowny sobu na Božu noc. Woni sej wumyslichu přechwapjenje. Jako běše Boža služba nimale doskónčena, stupichu papuanscy hosćo do srjedź cyrkwe a spěwachu spěw po swojim wašnju. Wšitcy ze spodživanjom na hłos posluchachu. Słowa tak a tak njezrozumichu. Wosjedź spěwanja puści so pakćik wot wjercha runje před spěwarjow, w nim běše blachowa tyška ze zapalenej hródznej lampu. Dwanaće muži přistupiwi zaswěći sej swoju swěčku při lampje a poda spěwajo swěču dale, doniż njebě rumnosć swjedžensce wobswětlena. Potom přestachu ze spěwanjom a jedyn z nich stupi doprědka a praješe:

„Přečeljo, kaž tuto swětlo z wjercha, tak je Jezus z njebjes přišol na zemju. Wón so zjewi jako jasne swětlo, kotrež ému rozswětluje. Japoštoljo dachu so jako pření rozswětlić a podachu swětlo dale. Wot toho časa sem rozšerja so Bože swětlo po wšem swěće a je tež k nam brunym, zhubjenym člowjekam přišlo. Na to chcemy spominać a za to džakowni być.“

Straža při žlobje

Z wosady w nawječornoafrikaniskim lęsu so nam powěda: Po Božej nocy wosta cyła wosada hromadže a stražowaše při „žlobje“. Cyličku noc spěwachu, a to nic jenož w Božim domje, ale tež na hasach pohanskeho města.

Jezus je so w Aziji narodžil

„Jezus je so w Aziji narodžil. Jezus je jedyn z nas! Wy běli misjonarojo sće nam Bože słwo přinjesli. Nětko je na nas. My chcemy do Wašich stopow stupać. Za Wašu pomoc smy Wam džakowni, ale dosć derje wěmy, zo ma wša pomoc swoje wobmjezowane móžnoty. Džensa smy my powołani, Bože słwo pohanam mjez našim ludom předować a přez mjezy tež druhim barbojtym ludam.“ (Młody indiski křesćijan).

Z hodownego předowanja afriskeho duchownego

„Kak je tola žiwjenje pohana połne bojosće wot schadženja hač do zachadženja słonca. Dokelž smy žiweho Boha wopušcili a kničomnym boham słuzili, tohodla dyrbimy so bojeć. Při směrkanju a po čmě, při knykanju a šumjenju lěsa so jako pohanjo bojimy. Stajnje a wšudzom zetkamy w swojej domiznje bojosć, strachowanje a hrozu. Što nas wuswobodzi? Bohu budź džak, zo to wěmy a puć znamy. W našim křesćijanskim žiwjenju je nětko měr a pokoj město stracha a njeměra, dokelž nam je so Zbóžnik narodžił.“

(Farar Robert Kwami)

Po knize Carl Paeschke, Das gute Wort in der Welt.

Njeswačidło. 15. nazymnika mějachmy rjany wosadny wječor ze spěwanjom a instrumentalnej hudžbu. Nimo jeneho hosća běchu wšitcy spěwarjo a hudžbnicy wosadni. Z radoscu a džakownosću spominamy na tuton bohače wuhotowany wječor.

Cisć a nakład: III-4-9. Nowa Doba, číšćenja a nakład Domowiny w Budysinje. Licencja čo. 733. Wuchadza jónkrót za měsac. Rjaduje Konwent serbskich ewangelickich duchownych. — Hłowny zamolwity redaktor: superintendent G. Mjerwa-Bukečanski.